

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
_____ В. В. Кобильник

“ ____ ” _____ 20__ року

МЕТОДИКА РОБОТИ З ВОКАЛЬНО-ХОРОВИМИ КОЛЕКТИВАМИ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

підготовки **магістра**

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 014 Середня освіта (**Музичне мистецтво**)

Шифр за ОПП : **ПП-11**

Розроблено та внесено: Кам'янець-Подільським національним університетом
імені Івана Огієнка

Розробник програми: Л.В.Мартинюк кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри музичного мистецтва

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри музичного мистецтва
«» 20.... року, протокол №

ВСТУП

У процесі підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва - керівників творчих колективів провідна роль належить вивченню методики роботи з вокально-хоровими колективами. Навчальну дисципліну варто розглядати як два нерозривні етапи єдиного навчального процесу, що формує у майбутніх керівників творчих колективів соціально-історичний підхід до культури музичного вокального та хорового виконавства, сприяє засвоєнню сучасних завдань у галузі пропаганди та практичного використання творів вокально-хорового мистецтва і в майбутньому допоможе фахівцеві оволодіти методикою роботи з вокальними та хоровими творчими колективами.

У процесі вивчення дисципліни **«Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»** студенти опановують теоретичні основи методичної роботи з питань організації та практичні вміння та навички керівництва вокально-хоровими творчими колективами.

Теоретичне вивчення матеріалу поєднується з одночасним виконанням практичних завдань щодо методики навчання вокально-хоровому співу.

Програма вивчення навчальної дисципліни **«Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»** складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Тип дисципліни – дисципліна вільного вибору навчального закладу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни **«Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»** є теорія, історія і практика навчально-виховного процесу зі шкільними вокально-хоровими колективами загальноосвітніх, музичних та мистецьких закладах.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс **«Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»** тісно пов'язаний з такими навчальними предметами музичного циклу, як **«Виконавська майстерність»**, **«Вокальний ансамбль»**, **«Постановка голосу»**, **«Хорове оранжування»**.

Програма навчальної дисципліни складається із трьох **змістових модулів**:

1. Колективне професійно-художнє виконання хорових творів.
2. Основи репетиційної роботи диригента з хоровим колективом.
3. Робота над елементами вокально-хорової техніки.

- 1. Мета вивчення навчальної дисципліни «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»:** підготовка кваліфікованого спеціаліста — вчителя, диригента, керівника вокально-хорового колективу, здатного на високому рівні організувати та забезпечити музичну та вокально-хорову діяльність дітей при проведенні уроків музики та в позакласній роботі. Тому у програмі зорієнтовано увагу на матеріал, який має практичне значення у роботі вчителя музичного мистецтва: основні принципи роботи над дво- і триголосними хоровими творами; формування навичок багатоголосся, розвиток організаторських здібностей студентів, як майбутніх керівників вокально-хорових колективів.

Основними завданнями вивчення дисципліни **«Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»** є

- формування у студентів інтересу до майбутньої професії в процесі вивчення програмових хорових творів шкільного репертуару;
- ознайомлення з програмами та методикою їх викладання;
- формування навичок інтонування вокально-хорових партій та транспонування їх;
- розвиток творчих здібностей студентів під час роботи з дітьми;
- виховання у студентів вмінь і навичок у колективному виконанні поспівок та творів шкільного репертуару.

- забезпечення необхідною системою знань теорії та методики основ хорознавства;
- формування вмінь та навичок для вокально-хорового виховання дітей шкільного віку;
- навчання здійснювати керівництво хоровою діяльністю дітей;
- виховання потреби вивчати нові досягнення світової музичної культури та передовий педагогічний досвід для впровадження його у навчально-виховний процес;
- розвиток інтересу до професії вчителя музики, керівника, диригента.

Реалізація цих завдань забезпечує єдність естетичного виховання та навчання з розвитком дітей шкільного віку в сучасних умовах.

На вивчення навчальної дисципліни на денній і заочній формах навчання для підготовки **магістрів** відводиться 210 години / 7 кредит ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Колективне професійно-художнє виконання хорових творів

Тема 1. Вокально-технічна культура дитячого художньо-творчого колективу.

Теорія та методика співацького голосоутворення.

Співацькі навички вокалістів: співацька постава, дихання, звукоутворення, звуковедення. Механізм дихання. Регістрова будова голосу. Психолого-педагогічні характеристики школярів та їх музичні здібності. Музично-теоретична підготовка школяра-співака. Педагогічні основи навчання музичної грамоти. Навчання співу методом ладової сольмізації.

Тема 2. Вивчення класичних та сучасних хорових творів вітчизняних та зарубіжних композиторів.

Вивчення теми передбачає формування:

- вокально-хорових знань та умінь студентів у процесі роботи над різнохарактерними творами з метою відтворення всіх елементів звучності;
- засвоєння навичок самоконтролю у процесі музикування класичних творів, уміння виділити головне через одночасне вирішення завдань поліфонічного викладу музичної тканини;
- опанування ладо-тональних засобів розвитку хорових партій через співставлення різних тональностей.

Змістовий модуль 2.

Основи репетиційної роботи диригента з хоровим колективом.

Тема 1. Вивчення оригінальних творів, обробок, варіацій на теми народних пісень, хорових творів багато частинної форми (опер, кантат) та творів сучасних оригінальних жанрів (джаз, блюз).

Вивчення теми передбачає формування:

- виконавського уявлення про первинність музичних творів, зв'язок із народним тематичним матеріалом, що ґрунтується на національній основі;
- осмислення творів народної музики, проникнення в глибинні пласти народних тем, розкриття їх інтонаційних та ритмічних особливостей;
- осягнення художньо-творчого, образного та структурного характеру обробок народних пісень.

- ознайомлення з основними тенденціями розвитку багато частинних форм (жанрі та фактури, тональній сфері, темпі, динаміці);
- засвоєння багато частинних хорових форм;
- ознайомлення із хоровими творами сучасних оригінальних жанрів (джаз, блюз).

Змістовий модуль 3.

Робота над елементами вокально-хорової техніки.

Тема 1. Диригентсько-технічне опанування хорового твору.

Вивчення теми передбачає:

- підготовку партитури і нотних хорових партій для роботи із хоровим колективом, внесення позначень тактів або розділів партитури;
- диригентський пошук засобів і прийомів найбільш переконливої реалізації композиторського задуму;
- початкове ознайомлення колективу з твором;
- показ твору диригентом (виконання на фортепіано з одночасним проспівуванням зі словами основного тематичного матеріалу);
- розповідь про твір, про його авторів, зміст, епоху;
- роботу над авторським текстом;
- роботу над основними елементами вокально-хорової техніки: інтонацією, ансамблем, строем і т.і.;
- роботу над елементами вокально-хорової техніки з різними хоровими групами (по партіях, квартетами, з чоловічою групою хору, зі змішаними групами) і зі всім колективом;
- володіння прийомами роботи над вокальним звуком і його співучістю;
- зв'язок інтонування з ладом, гармонією, динамікою, темпом, ритмом, теситурою, елементами музичної форми;
- використання різних темпових зон, темпоритмічних виконавських прийомів, агогічних нюансів (рубато, фермата);
- застосування методів формування тембру та способів тембрового вирівнювання голосів;
- концертне виконання (відтворення виконавського задуму).

3. Рекомендована література

Б а з о в а :

1. Горбенко С.С. Дитяче хорове виховання в Україні: Навчально-методичний посібник. Київ: ІЗМН, 1999. 253с.
2. Горбенко С.С. Українська дитяча хорова література: Навчально-методичний посібник. Київ: НПУ, 2001. Ч.1.- 207 с.
3. Гордійчук М.М. Хор і майстри хорового співу /Музика і час. Київ: Музична Україна, 1984. С. 243-276.
4. Гулеско І.І. Національний хоровий стиль: Навчальний посібник. Харків: ХДК. 1994. 108с.
5. Єгоров О.Є. Теорія і практика роботи з хором. Київ: Держ. видав-во образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1991. 239 с.
6. Історія української музики. Т.4. Київ: Наукова думка, 1992. 615 с.
7. Казачков С.А. О дирижерско-хоровой педагогике //Музыкальное исполнительство. Москва: Музыка, 1970. Вып. 6. С. 120-144.
8. Коломієць О.М. Хорознавство: Навч. посібник. Київ: Либідь. 2001. 168 с.
9. Лашенко А.П. Хоровая культура: аспекты изучения и развития. Київ: Музична Україна, 1989. 136 с.
10. Левандо П.П. Хоровая фактура. Москва: Музыка, 1984. 124с.

11. Мартинюк А.К. Диригування: Навчальний посібник. Мелітополь, 1996. 125с.
12. Мартинюк Л.В. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Хоровий клас та практикум роботи з хором» : Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О.В., 2014. 60 с.
13. Мартинюк Л.В. Співає дитячий хор «Любава», випуск 1: навчально-репертуарний збірник. Кам'янець-Подільський: Абетка. 2012. 85с.
14. Мархлевський А.Ц. Практичні основи роботи в хоровому класі. Київ: Музична Україна, 1986. 96с.
15. Огороднов Д.Е. Музыкально-певческое воспитание детей в общеобразовательной школе. Київ: Музична Україна, 1981. 166 с.
16. Пигров К.К. Руководство хором. Москва: Музыка, 1964. 220с.
17. Раввінов О.Г. Методика хорового співу в школі. Київ: Музична Україна, 1971. 120 с.
18. Смирнова Т.А. Хорознавство (історія, теорія, методика): Навч. посіб. /Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. Харків: ХДПУ, 2000. 180с.
19. Стахевич О.Г. Основи вокальної педагогіки. Ч.1: Природничо-наукові теорії сольного співу. Курс лекцій. Суми: Сум ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2002. 92 с
20. Стулова Г.П. Хоровой класс: (Теория и практика вокальной работы в детском хоре): Учебное пособие. Москва: Просвещение, 1988. 126с..
21. Юцевич Ю.Є. Теорія і методика розвитку співацького голосу: Навчально-методичний посібник для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, учителів шкіл різного типу. Київ: ІЗМН, 1998. 160с.
22. Яропуд З.П. Диригентська практика у духовній хоровій музиці на матеріалі духовних творів немензурованого безрозмірного письма): Навчальний посібник : Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д.Г., 2011, 148с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: МКР, залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: завдання для поточного контролю, модульних контрольних робіт.

Поточний контроль здійснюється протягом проведення усіх практичних занять зі студентами. Викладач перевіряє рівень сформованості знань, вмінь і навичок студентів у процесі практичних занять.

Завдання поточного контролю:

1. Знання строю, будови, виконавсько-технічних характеристик та основних функцій народних інструментів.
2. Знання організаційно-педагогічних та музично-педагогічних основ створення дитячого вокально-хорового колективу.
3. Знання методики початкового навчання в музичного розвитку учнів у вокально-хоровому колективі.

МКР (модульна контрольна робота) пропонується студентам на денній формі навчання підготовки магістра спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) проводиться у кінці навчальних семестрів.

МКР передбачає виконання таких підсумкових завдань:

1. Виявлення рівня знань студентів про стрій, будову вокально-хорових колективів, діапазон та функції хорових голосів.
2. Володіння студентами методикою проведення діагностики щодо виявлення музичних здібностей у дітей.
3. Знання організаційно-педагогічних засад створення шкільного вокально-хорового колективу.
4. Знання методики початкового навчання у вокальному-хоровому класі. Знання основ формування вокально-хорового колективу.

**КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА**

Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
_____ М.А.Печенюк

“___” _____ 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

***ПП-22* ПРАКТИКУМ РОБОТИ З ВОКАЛЬНО-ХОРОВИМИ
КОЛЕКТИВАМИ**

підготовки магістра

галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

факультету педагогічного

20__ -20__ навчальний рік

Розробники програми: Л.В. Мартинюк, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри музичного мистецтва

Протокол від “” 20__ року №

Схвалено методичною радою факультету

Протокол від “ ” _____ 20 року № _____

Голова методичної ради факультету

Н. В. Бахмат

“ ” _____ 20__ року

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення навчальної дисципліни «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»: підготовка кваліфікованого спеціаліста — вчителя, диригента, керівника вокально-хорового колективу, здатного на високому рівні організувати та забезпечити музичну та вокально-хорову діяльність дітей при проведенні уроків музики та в позакласній роботі. Тому у програмі зорієнтовано увагу на матеріал, який має практичне значення у роботі вчителя музичного мистецтва: основні принципи роботи над дво- і триголосними хоровими творами; формування навичок багатоголосся, розвиток організаторських здібностей студентів, як майбутніх керівників шкільних вокально-хорових колективів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами» є

- формування у студентів інтересу до майбутньої професії в процесі вивчення програмових хорових творів шкільного репертуару;
- ознайомлення з програмами та методикою їх викладання;
- формування навичок інтонування вокально-хорових партій та транспонування їх;
- розвиток творчих здібностей студентів під час роботи з дітьми;
- виховання у студентів вмінь і навичок у колективному виконанні поспівок та творів шкільного репертуару.
- забезпечення необхідною системою знань теорії та методики основ хорознавства;
- формування вмінь та навичок для вокально-хорового виховання дітей шкільного віку;
- навчання здійснювати керівництво хоровою діяльністю дітей;
- виховання потреби вивчати нові досягнення світової музичної культури та передовий педагогічний досвід для впровадження його у навчально-виховний процес;
- розвиток інтересу до професії вчителя музики, керівника, диригента.

2.Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	1, 2	1, 2
Семестр вивчення	1, 2, 3	1, 2, 3
Кількість кредитів ЄКТС	7	7
Загальний обсяг годин	210	210
Кількість годин навчальних занять	70	28
Лекційні заняття	2	2
Практичні заняття	68	26
Семінарські заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна та індивідуальна робота	140	182
Форма підсумкового контролю	МКР, залік	МКР, залік

3. Статус дисципліни: курс «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами» відноситься до дисциплін нормативної частини циклу згідно з навчальним планом.

Програма вивчення дисципліни «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) за освітньою програмою Музичне мистецтво.

4. Передумови для вивчення дисципліни: предметом вивчення навчальної дисципліни є: спеціальний навчальний курс, змістом якого є теоретичне узагальнення розвитку хорової творчості, виконавства та педагогіки. За широтою охоплення навчальної дисципліни «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами» внутрішньоциклові зв'язки будуть із: хоровим класом, вокальним ансамблем, методикою музичного виховання, хоровим диригуванням, постановкою голосу, культурологією, педагогікою, музичною педагогікою, психологією.

5. Програмні компетентності навчання: здатність до застосування культурологічних, музично-історичних, музично-теоретичних знань, аналізу історичної хронології розвитку вокально-хорового мистецтва та структури музичної мови; володіння навичками вокально-проектувальної діяльності; володіння комплексом знань музично-історичного та музично-теоретичного змісту; володіння системою знань та практичних умінь аранжування для вокальних ансамблів та хорових колективів;

6. Очікувані результати навчання: згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- теоретичні засади курсу «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»
- методику практичних засад курсу «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»
- законодавчу і нормативну базу щодо вивчення курсу «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»;
- інноваційні технології їх застосування у навчально-виховному процесі;

вміти:

- досконало володіти технікою хорового диригування;
- застосовувати на практиці одержані теоретичні та практичні знання з курсу «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»
- планувати та здійснювати навчально-виховний процес з курсу «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами»
 - добирати, аналізувати та узагальнювати цінну інформацію з вокально-хорового розвитку, необхідну для кращого усвідомлення та засвоєння дітьми шкільного віку;
 - організовувати активну діяльність дітей на хорових заняттях, викликати їх інтерес до вивчення та виконання вокально-хорових творів;
 - контролювати, оцінювати та аналізувати знання дітей.

7. Засоби діагностики результатів навчання

Методи навчання:

Вивчення навчальної дисципліни «Практикум роботи з вокально-хоровими колективами» побудоване таким чином, що значна частина навчального часу виділяється на самостійну роботу (більше 50%), аудиторне навчання передбачає практичні заняття. Це дає можливість урізноманітнювати методи і прийоми навчання: поряд із традиційними

(розповідь, різні види бесіди, пояснення, демонстрація, вправи тощо) можна використовувати такі сучасні методи і прийоми, як дискусія, інтерактивні методи навчання та інші, що сприятиме активізації пізнавальної діяльності студентів, розвитку в них творчого мислення та виконавських здібностей.

Методи контролю

Контролю підлягає навчальна діяльність студента впродовж навчального модуля: поточне усне та фронтальне опитування, оцінювання індивідуальних практичних вмінь виконання технічного матеріалу (розпівування, і т. ін.); модульний контроль навичок професійно-художньої колективної діяльності в колективі, музикування), (виконання хороших партій в індивідуальній та колективній формах. Урізноманітнення видів контролю та введення 100-бальної шкали оцінювання дозволяє активізувати навчальну діяльність студентів та більш об'єктивно оцінювати її результати.

8. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Колективне професійно-художнє виконання хороших творів

(Лекційні -2 год, Практичні - 26 год. Сам. роб. – 45год. (денна ф.)

(Лекційні -2 год, Практичні - 6 год. Сам. роб. – 60 год. (заочна ф.)

Тема 1. Вокально-технічна культура дитячого художньо-творчого колективу.

Лекційні - 2год. Практичні – 2 год. (денн. ф.). Самостійна робота - 8 год. (денн. ф.).

Лекційні – 2 год. Практичні –2 год. (заочн. ф.).(Самостійна роб. -16 год. (заочн. ф.).

Теорія та методика співацького голосоутворення.

Співацькі навички вокалістів: співацька постава, дихання, звукоутворення, звуковедення. Механізм дихання. Регістрова будова голосу. Психолого-педагогічні характеристики школярів та їх музичні здібності. Музично-теоретична підготовка школяра-співака. Педагогічні основи навчання музичної грамоти. Навчання співу методом ладової сольмізації.

Тема 2. Вивчення класичних хороших творів вітчизняних та зарубіжних композиторів. (Практичні - 24 год. Сам. роб. – 40 год.) -1 семестр

Вивчення теми передбачає формування:

- вокально-хорових знань та умінь студентів у процесі роботи над різнохарактерними творами з метою відтворення всіх елементів звучності;
- засвоєння навичок самоконтролю у процесі музикування класичних творів, уміння виділити головне через одночасне вирішення завдань поліфонічного викладу музичної тканини;
- опанування ладо-тональних засобів розвитку хороших партій через співставлення різних тональностей.

Змістовий модуль 2.

Основи репетиційної роботи диригента з хором колективом.

Тема 1. Вивчення оригінальних творів, обробок, варіацій на теми народних пісень, хороших творів багато частинної форми (опер, кантат) та творів сучасних оригінальних жанрів (джаз, блюз).

(Практичні - 22 год. Сам. роб. – 40 год.) - 2 семестр

Вивчення теми передбачає формування:

- виконавського уявлення про первинність музичних творів, зв'язок із народним тематичним матеріалом, що ґрунтується на національній основі;

- осмислення творів народної музики, проникнення в глибинні пласти народних тем, розкриття їх інтонаційних та ритмічних особливостей;
- осягнення художньо-творчого, образного та структурного характеру обробок народних пісень.
- ознайомлення з основними тенденціями розвитку багато частинних форм (жанрі та фактури, тональній сфері, темпі, динаміці);
- засвоєння багато частинних хорових форм;
- ознайомлення із хоровими творами сучасних оригінальних жанрів (джаз, блюз).

Змістовий модуль 3.

Робота над елементами вокально-хорової техніки.

Тема 1. Диригентсько-технічне опанування хорового твору. (Практичні - 20 год. Сам. роб. – 50год.) – 3 семестр

Вивчення теми передбачає:

- підготовку партитури і нотних хорових партій для роботи із хоровим колективом, внесення позначень тактів або розділів партитури;
- диригентський пошук засобів і прийомів найбільш переконливої реалізації композиторського задуму;
- початкове ознайомлення колективу з твором;
- показ твору диригентом (виконання на фортепіано з одночасним проспівуванням зі словами основного тематичного матеріалу);
- розповідь про твір, про його авторів, зміст, епоху;
- роботу над авторським текстом;
- роботу над основними елементами вокально-хорової техніки: інтонацією, ансамблем, строем і т.і.;
- роботу над елементами вокально-хорової техніки з різними хоровими групами (по партіях, квартетами, з чоловічою групою хору, зі змішаними групами) і зі всім колективом;
- володіння прийомами роботи над вокальним звуком і його співучістю;
- зв'язок інтонування з ладом, гармонією, динамікою, темпом, ритмом, теситурою, елементами музичної форми;
- використання різних темпових зон, темпоритмічних виконавських прийомів, агогічних нюансів (рубато, фермата);
- застосування методів формування тембру та способів тембрового вирівнювання голосів;
- концертне виконання (відтворення виконавського задуму).

9. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		Лекційні заняття	Практичні заняття	семинарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1.							
Колективне професійно-художнє виконання хорових творів							
Тема 1. Вокально-технічна культура дитячого художньо-творчого колективу.		2	2			8	

Тема 2. Вивчення класичних хорових творів вітчизняних та зарубіжних композиторів.			24			40	
Разом за змістовим модулем 1		2	26			50	
Змістовий модуль 2. Основи репетиційної роботи диригента з хоровим колективом.							
Тема 1. Вивчення оригінальних творів, обробок, варіацій на теми народних пісень, хорових творів багато частинної форми (опер, кантат) та творів сучасних оригінальних жанрів (джаз, блюз)			22			49	
Разом за змістовим модулем 2			22			40	
Змістовий модуль 3. Робота над елементами вокально-хорової техніки							
Тема 1. Диригентсько-технічне опанування хорового твору			20			50	
Разом за змістовим модулем 3			20			50	
Разом годин		2	68			140	

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.1	Вокально-технічна культура дитячого художньо-творчого колективу.	2
1.2	Вивчення класичних хорових творів вітчизняних та зарубіжних композиторів.	24
2.1	Вивчення оригінальних творів, обробок, варіацій на теми народних пісень, хорових творів багато частинної форми (опер, кантат) та творів сучасних оригінальних жанрів (джаз, блюз).	22
3.1	Тема 1. Диригентсько-технічне опанування хорового твору.	20
	Разом	68

11. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми контролю	Література
1.1.	Вивчення класичних хорових творів вітчизняних та зарубіжних композиторів.	50	Практичне заняття	Базова: 11, 12. 26, 28

2.1	Вивчення оригінальних творів, обробок, варіацій на теми народних пісень, хорових творів багато частинної форми (опер, кантат) та творів сучасних оригінальних жанрів (джаз, блюз).	40	Практичне заняття	Базова: 11, 5-14;14, 187; 15, 24, 31, 28-36;35, 1
3.1	Диригентсько-технічне опанування хорового твору.	50	Практичне заняття	Базова: 11, 12; 31, 28-36;35, 11-13.
	Усього годин	140		

Програмовий репертуар для навчальних хорових колективів

1. С.Людкевич, сл. Т.Шевченка «Чи ми ще зійдемося знову»
2. Л.Ревуцький, сл. Т.Шевченка «Хустина».
3. М.Леонтович «Щедрик»
4. М.Леонтович «Ой за гори кам'яної»
5. М.Леонтович «Піють півні».
6. А.Кос-Анатольський «Коли заснули сині гори»
7. А.Кос-Анатольський «Нічка-чічка»
8. А.Кос-Анатольський «Цимборики»
9. В.Іконник, сл.Т.Шевченка «Сонце заходить»
10. І.Воробкевич, сл. Т.Шевченка «Огні горять»
11. М.Лисенко «Туман хвилями лягає» (хор з опери «Утоплена»).
12. М.Лисенко, сл. Т.Шевченка «Оживуть степи, озера». (Ч. 5. з кантати «Радуйся, ниво неполитая»).
13. О.Нижанківський, сл. Ю.Федьковича «Золоті зорі».
14. С.Рахманінов «Весняні води».
15. Д.Бортнянський. Концерт № 24.
16. В.Моцарт «Hostias» (з «Реквієму»).
17. П.Чесноков «Жертва вечірня».
18. Ю.Лірін «Царю небесний».
19. О.Хромушин. Фантазія на теми українських народних пісень.
20. Д.Гершвін «Как тут усидеть» (хор з опери «Порги і Бесс»).
21. К.Проснак, сл. Хрустельської, пер. А.Міцкевича «Море».
22. О.Бец «Марічка»
23. З.Яропуд, сл.А.Матвієнка «Земля моїх батьків»
24. Б.Лаба «Дівоча пісня»
25. Обр. О.Некрасова «Іди, іди, дощику»

26. В.Моцарт “Бегите, спасайтесь” (хор з опери «Ідоменей»).
27. Г.Свірідов, сл. О.Пушкіна «Наташа”» (з хорового циклу «Пушкінський вінок»).
28. Л.Керубіні «Dies irae» (частина з «Реквієму»).
29. С.Танєєв, сл. Ф.Тютчева «Восход сонця».
30. Дж.Перголезі «Stabat mater», арії №1, 8, 12,13 для жіночого хору.

12.Форми поточного та підсумкового контролю.

Контролю підлягає навчальна діяльність студента впродовж навчального модуля: поточне усне та фронтальне опитування, оцінювання індивідуальних практичних вмінь виконання технічного матеріалу (розпівки, і т. ін.); модульний контроль навичок професійно-художньої колективної діяльності в хоровому класі, музикування (виконання хорових партій в індивідуальній та колективній формах. Урізноманітнення видів контролю та введення 100-бальної шкали оцінювання дозволяє активізувати навчальну діяльність студентів та більш об’єктивно оцінювати її результати.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Денна і заочна форма навчання 1 ЗМ (1) семестр:

Поточний контроль	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	За 1 ЗМ
10 балів	5 балів	15 балів	30

Денна і заочна форма навчання 2М (2) семестр:

Поточний контроль	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	За 2 ЗМ
10 балів	5 балів	15 балів	30

Денна і заочна форма навчання 3 ЗМ (3) семестр:

Поточний контроль	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	За 3 ЗМ
15 балів	5 балів	20 балів	40

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	У студента байдуже ставлення навчальної дисципліни «Хоровий клас» та бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; на примітивному рівні володіє обмеженим арсеналом набутих знань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу.
	2	У студента відсутній інтерес до навчальної дисципліни та

		бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; на примітивному рівні володіє обмеженим арсеналом набутих знань організації та музично-творчої роботи в студентському хоровому колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; з великими труднощами розуміє специфіку цього виду роботи.
	3	Студент має дуже низький рівень інтересу до навчальної дисципліни та фрагментарно виявляє бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; певною мірою володіє обмеженим арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в студентському хоровому колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; з великими труднощами розуміє специфіку цього виду роботи.
Середній (достатній)	4	Студент має низький рівень інтересу до навчальної дисципліни та пасивне бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; певною мірою володіє обмеженим арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи у вокальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; з великими труднощами розуміє специфіку цього виду роботи.
	5	Студент має інтерес до навчальної дисципліни та певною мірою виявляє бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; певною мірою володіє обмеженим арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; з великими труднощами розуміє специфіку цього виду роботи, недостатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій.
	6	Студент має інтерес до навчальної дисципліни та певною мірою виявляє бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; певною мірою володіє обмеженим арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; з великими труднощами розуміє специфіку цього виду роботи, недостатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій.
Достатній (творчо-діяльнісний)	7	Студент має інтерес до навчальної дисципліни, фрагментарне бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; добре володіє арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій.
	8	Студент має стійкий інтерес до навчальної дисципліни та фрагментарне бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; добре володіє арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій,

		однак з окремими помилками їх використовує.
	9	Студент має стійкий інтерес до навчальної дисципліни та виражене бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; добре володіє арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент має позитивне ставлення до навчальної дисципліни та бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; відмінно володіє арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; дуже добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій, однак з незначними помилками їх використовує.
	11	Студент має позитивне ставлення до навчальної дисципліни, відмінно володіє широким арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; дуже добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій і практично їх використовує; цікавиться науково-дослідною роботою.
	12	Студент має стійке позитивне ставлення до навчальної дисципліни; відмінно володіє широким арсеналом набутих досконалих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей співу; дуже добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій і практично їх використовує; займається науково-дослідною роботою.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані практичні заняття оцінки нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не отримують залік. Вони допускаються до заліку після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Якщо ж студент не ліквідував академічну заборгованість, то в залікову відомість обліку успішності виставляється штрафний (зі знаком „мінус”) бал (-1).

Студентам, які не склали екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Якщо студент ліквідує заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Самостійна робота

Контроль за виконанням завдань самостійної роботи відбувається на практичних заняттях за результатами поточного контролю (за 1, 2 і 3 змістові модуль – 5 балів).

Модульна контрольна робота (МКР)

**Модульна контрольна робота (за I і II змістовий модуль – по 15 балів;
за III змістовий модуль – 20 балів).**

З дисципліни студенти за семестр виконують МКР (2 год.) Її мета – виявити теоретичний рівень знань та рівень умінь і навичок практичної роботи керівника у ДНІК.

Модульна контрольна робота складається з трьох теоретичних питань (5+5+5 = 15 балів) (10+5+5 = 20 балів). До її виконання допускаються всі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР, поточного контролю і самостійної роботи отримали рейтинговий бал менший 60 від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30	задовільно	
67-74	D (задовільно)	25		
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального			

	матеріалу кредитного модуля)			
--	------------------------------	--	--	--

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації студентом поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

Рекомендована література

Базова

1. Безбородова Л. Дирижирование. М., "Просвещение", Москва, 1990. – 89с.
2. Дем'янчук В. Теорія та практика роботи з дитячим вокальним ансамблем. Тернопіль, 2001. – 48с.
3. Дмитревский Г. Ансамбль хора // Работа с хором. — Москва, 1972. – 98с.
4. Мартинюк Л.В. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Хоровий клас та практикум роботи з хором» // Навчально-методичний посібник / Мартинюк Любов Василівна. – Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О.В., 2014. – 60 с.
5. Мархлевський А.Ц. Практичні основи роботи в хоровому класі. - К.: Музична Україна, 1986. - 96с.
6. Пігров К. Керування хором. К., 1962.
7. Струве Г. Школьный хор. — М., «Просвещение», 1981. – 90с.
8. Хлебникова Л. Позакласна робота з музики та спів в школі: — К., 1961. – 158с.
9. Булучевский Ю., Фашен В. Краткий музыкальный словарь для учащихся. — Л. «Музыка», 1985.
10. Егоров А. Теория и практика работы с хором. — М., 1981. – 76с.
11. Чесноков П. Хор и управление им. — М., 1961. – 105с.
12. Шалина Л. Работа с самодеятельным хоровым коллективом. — М., 1985.- 107с.
13. Юцевич Ю. Словник музичних термінів. — К. «Музична Україна», 1977. – 79с.

Допоміжна

1. Булучевский Ю., Фашен В. Краткий музыкальный словарь для учащихся. - Л. «Музыка», 1985.
2. Вахромеев В. Элементарная теория музыки. - М., 1968.
3. Егоров А. Теория и практика работы с хором. - М., 1951.
4. Чесноков П. Хор и управление им. - М., 1961.
5. Шалина Л. Работа с самодеятельным хоровым коллективом. - М., 1985.

Інформаційні ресурси

Навчально-методичний комплекс

Корисні ресурси Інтернету із зазначенням адрес сайтів

[ЖОШПО | Методика роботи з дитячим фольклорним колективом...zippo.net.ua](http://zippo.net.ua)>[Жоіппо | Головна сторінка](http://zippo.net.ua)>?page_id=429
[Питання підготовки майбутнього вчителя музики до поліаспектної...od.kubg.edu.ua](http://od.kubg.edu.ua)>index.php/journal/article/downloa